

людьми, у першому півріччі 2018 року працівниками Національної поліції України виявлено 190 злочинів у сфері торгівлі людьми. За даними Міжнародної організації з міграції серед цих кримінальних проваджень лише за 14 є вирок суду. Тому, на наш погляд, необхідно не тільки вдосконалювати норми Закону України про кримінальну відповідальність, а й усувати інші причини такої сумної статистики, однією із яких є небажання потерпілих повідомляти у поліцію про свою біду.

Список бібліографічних посилань

1. Україна: доповідь Держдепартаменту США про торгівлю людьми. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/us-ukraine-human-trafficking/3398912.html> (дата звернення: 23.10.2018).

2. Беляев Н. А. Уголовно-правовая политика и пути ее реализации. Ленинград : Изд-во Ленинградского университета, 1986. 176 с.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про шлюб та сім'ю України» : Закон України від 23.03.1998 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2001-05> (дата звернення: 23.10.2018).

4. Негодченко Д. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми в Україні та Грузії: порівняльно-правовий аналіз. *Юридична Україна*. 2011. № 4. С. 88-93.

5. Проект Закону України «Про внесення змін до статті 149 Кримінального кодексу України (щодо приведення у відповідність до міжнародних стандартів)» (реєстр. №6243 від 27.03.2017) // БД «Законотворчість» / ВР України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61428 (дата звернення: 23.10.2018).

Одержано 24.10.2018

УДК 004.056.5

Марина Ігорівна ПОТОЧНЯК,

студентка Херсонського факультету

Одеського державного університету внутрішніх справ;

Роман Васильович БАРАНЕНКО,

кандидат технічних наук, доцент,

професор кафедри професійних та спеціальних дисциплін

Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ

ЩОДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

Розвиток інформаційних технологій активізував зміщення акцентів на «інформаційні» аспекти суспільного життя. Основною цінністю для суспільства стають інформаційні ресурси. У зв'язку з цим

питання забезпечення інформаційної безпеки отримують все більшу актуальність [1].

Позитивним проявом належного рівня інформаційного-телекомунікаційного забезпечення став вступ в силу 09.05.2018 року Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», який дає визначення понять, що являє собою «індикатор кіберзагроз», «кібератака», «кібербезпека», що дає можливість орієнтуватися у даних термінах та відмежовувати їх. Крім цього, в Законі зазначено, на які об'єкти поширюється його дія, хто являється суб'єктами забезпечення кібербезпеки на території України, з'явилась урядова команда реагування на комп'ютерні надзвичайні події CERT-UA для аналізу даних про кіберінциденти та надання практичної допомоги для усунення їх наслідків.

CERT-UA зобов'язана буде розміщувати офіційні рекомендації з протидії кіберзагрозам і взаємодіяти з правоохоронцями щодо їх запобігання, що вже є серйозним кроком для захищеності персональних даних населення від зламу, незаконної обробки даних та витоку інформації, що становить особистий інтерес.

Стаття 9 вищезазначеного Закону декларує, що одним із основних завдань CERT-UA є організація та проведення практичних семінарів з питань кіберзахисту для суб'єктів національної системи кібербезпеки та власників об'єктів кіберзахисту, що є дуже доречним, оскільки дедалі частіше спостерігаються несанкціоновані вторгнення до комп'ютерних систем, тому нарешті буде здійснюватись не процес усунення наслідків злочинних дій, а протидія зазначеним злочинам, оскільки буде можливо викривати незаконні прояви на стадії планування, а не реалізації.

Роботу CERT-UA забезпечуватиме Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Цікавим є той факт, що дія Закону не поширюється на соціальні мережі, приватні електронні інформаційні ресурси в мережі Інтернет, де так часто проводять свій час підлітки, які можуть потрапити під негативний вплив зловмисників, стати співучасником їх злочинних дій, навіть не розуміючи цього, якщо такі інформаційні ресурси не містять інформацію, необхідність захисту якої встановлено законом. Погано це чи добре покаже практика, проте неодноразово наголошувалося на тому, що соціальні мережі ставали інструментом, завдяки якому відбувалися збої в обробці інформації у кращому випадку та витік інформації – у гіршому.

Забезпечення рівня інформаційної безпеки буде також здійснюватись у векторі державно-приватної взаємодії шляхом підвищення цифрової грамотності громадян та культури безпечного поводження в кіберпросторі, комплексних знань, навичок і вмінь, необхідних для підтримки цілей кібербезпеки, реалізації державних і громадських проектів з підвищення рівня обізнаності суспільства щодо кіберзагроз та кіберзахисту [2].

На наш погляд, було б доречно також звітувати перед населенням про роботу CERT-UA, показники захищеності даних, сприяти правовій свідомості населення та підвищувати його правову культуру.

Наведені факти свідчать про позитивні зрушення у сфері протидії комп'ютерним злочинам. Є надія, що з прийняттям нового Закону на практиці будуть прослідковуватись зниження рівня злочинів, пов'язаних з порушенням безпеки інформації та підвищуватиметься рівень національної безпеки держави в цілому.

Список бібліографічних посилань

1. Бараненко Р. В., Поляков В. С. Кібервійни: основні проблеми забезпечення інформаційної безпеки держави. *Юридичний бюлетень*. 2016. № 3. С. 95-112.

2. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 45. стор. 42, стаття 403.

Одержано 26.10.2018

УДК 343.98

Оксана Василівна ПЧЕЛІНА,

доктор юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 (слідства)

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0224-1767>

СПЕЦИФІКА МЕХАНІЗМУ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Розслідування злочинів є складним інтелектуальним процесом, який потребує, насамперед, з боку особи, яка здійснює кримінальне провадження, наявність знань стосовно механізму вчинення конкретного виду кримінального правопорушення. Адже особливості скоєння окремого виду злочинів знаходяться у безпосередньому зв'язку з особливостями організації та здійснення його досудового розслідування. У зв'язку із зазначеним особливою актуальності набуває питання про визначення специфіки вчинення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, й їх криміналістичної класифікації як чинників, які впливають на діяльність з їх виявлення, розкриття, розслідування та попередження. Адже, як зазначається в засобах масової інформації, кількість злочинів у сфері торгівлі людьми у 2018 році виросла на 23% [1].

У криміналістиці панують різні наукові підходи до трактування поняття «механізм злочину». Більше того, зустрічається й різноманіття термінів, які використовуються для позначення вказаного поняття. Як вірно підмічає з цього приводу Л. В. Дундич, «... у цей час ще остаточно не сформовано поняття механізму злочину. Крім того,